EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 24.5.2023
COM(2023) 608 final

Soovitus:

NÕUKOGU SOOVITUS,

milles käsitletakse Kreeka 2023. aasta riiklikku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Kreeka 2023. aasta stabiilsusprogrammi kohta

{SWD(2023) 608 final}

Soovitus:

NÕUKOGU SOOVITUS,

milles käsitletakse Kreeka 2023. aasta riiklikku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Kreeka 2023. aasta stabiilsusprogrammi kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 121 lõiget 2 ja artikli 148 lõiget 4,

võttes arvesse nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta,[1] eriti selle artikli 5 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrust (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta,[2] eriti selle artikli 6 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitust,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi resolutsioone,

võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järeldusi,

võttes arvesse tööhõivekomitee arvamust,

võttes arvesse majandus- ja rahanduskomitee arvamust,

võttes arvesse sotsiaalkaitsekomitee arvamust,

võttes arvesse majanduspoliitika komitee arvamust

ning arvestades järgmist:

(1) 19. veebruaril 2021 jõustus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/241,[3] millega loodi taaste- ja vastupidavusrahastu. Taaste- ja vastupidavusrahastust antakse liikmesriikidele rahalist toetust reformide ja investeeringute elluviimiseks ning sellega kaasneb ELi rahastatav fiskaalne impulss. Kooskõlas Euroopa poolaasta prioriteetidega aitab see kaasa majanduslikule ja sotsiaalsele taastumisele ning kestlike reformide ja investeeringute tegemisele, et eelkõige edendada rohe- ja digipööret ning muuta liikmesriikide majandus vastupidavamaks. Samuti aitab see tugevdada riigi rahandust ning hoogustada majanduskasvu ja töökohtade loomist keskpikas ja pikas perspektiivis, parandada territoriaalset ühtekuuluvust ELis ja toetada Euroopa sotsiaalõiguste samba jätkuvat rakendamist. 30. juunil 2022 ajakohastati vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 11 lõikele 2 taaste- ja vastupidavusrahastust igale liikmesriigile eraldatavat maksimaalset rahalist toetust.

---

1 ELT L 209, 2.8.1997, lk 1.

2 ELT L 306, 23.11.2011, lk 25.

3 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahastu (ELT L 57, 18.2.2021, lk 17).

(2) 22. novembril 2022 võttis komisjon vastu 2023. aasta kestliku majanduskasvu analüüsi,[4] mis tähistas majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta (2023) algust. 23. märtsil 2023 kiitis Euroopa Ülemkogu analüüsi prioriteedid konkurentsivõimelise kestlikkuse nelja mõõtme raames heaks. 22. novembril 2022 võttis komisjon määruse (EL) nr 1176/2011 alusel vastu ka 2023. aasta häiremehhanismi aruande, milles nimetati Kreekat ühe liikmesriigina, keda võib mõjutada tasakaalustamatus või kelle puhul on oht, et teda võib mõjutada tasakaalustamatus, ja kelle olukorda tuleb põhjalikult analüüsida. Samal kuupäeval võttis komisjon vastu arvamuse Kreeka 2023. aasta eelarvekava kohta. Komisjon võttis vastu ka soovituse euroala majanduspoliitikat käsitleva nõukogu soovituse kohta, mille nõukogu võttis vastu 16. mail 2023, ning ettepaneku 2023. aasta ühise tööhõivearuande kohta, milles analüüsitakse tööhõivesuuniste ja Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtete rakendamist ning mille nõukogu võttis vastu 13. märtsil 2023.

(3) Kuigi ELi riikide majandus on olnud märkimisväärselt vastupidav, mõjub geopoliitiline kontekst neile jätkuvalt negatiivselt. Kuna EL toetab kindlalt Ukrainat, keskendutakse ELi majandus- ja sotsiaalpoliitika tegevuskavas sellele, et vähendada lühiajalises perspektiivis energiašokkide negatiivset mõju haavatavatele kodumajapidamistele ja ettevõtetele ning jätkata jõupingutusi, et viia ellu rohe- ja digipööre, toetada kestlikku ja kaasavat majanduskasvu, tagada makromajanduslik stabiilsus ja suurendada vastupidavust keskpikas perspektiivis. Samuti keskendutakse jõuliselt ELi konkurentsivõime ja tootlikkuse suurendamisele.

(4) 1. veebruaril 2023 avaldas komisjon teatise „Rohelise kokkuleppe tööstuskava kliimaneutraalsuse ajastuks“,[5] et edendada ELi nullnetotööstuse konkurentsivõimet ja toetada kiiret üleminekut kliimaneutraalsusele. Kava täiendab Euroopa rohelise kokkuleppe ja kava „REPowerEU“ raames tehtavaid jõupingutusi. Sellega tahetakse luua keskkond, mis aitaks paremini suurendada ELi suutlikkust töötada välja nullnetotehnoloogiaid ja toota tooteid, mida on vaja ELi ambitsioonikate kliimaeesmärkide saavutamiseks, samuti tagada juurdepääs asjakohastele kriitilise tähtsusega toorainetele, sealhulgas mitmekesistades hankimist, kasutades parimal viisil liikmesriikide maavarasid ja maksimeerides toorainete ringlussevõttu. Kava aluseks on neli sammast: prognoositav ja lihtsam õigusraamistik, kiirem juurdepääs rahastusele, oskuste edendamine ning avatud kaubandus tarneahelate vastupidavuse tagamiseks. Komisjon avaldas 16. märtsil 2023 ka teatise „ELi pikaajaline konkurentsivõime: pilk 2030. aasta järgsesse aega“,[6] milles on esitatud üheksa üksteist tugevdavat tegurit koos eesmärgiga välja kujundada majanduskasvu soodustav õigusraamistik. Teatises seatakse poliitilised prioriteedid, mille eesmärk on aktiivselt tagada struktuursed parandused, sihipärased investeeringud ja reguleerivad meetmed ELi ja selle liikmesriikide pikaajalise konkurentsivõime edendamiseks. Allpool esitatud soovitused aitavad neid prioriteete ellu viia.

(5) 2023. aastal jätkab majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta arenemist kooskõlas taaste- ja vastupidavusrahastu rakendamisega. Taaste- ja vastupidavuskavade täielik rakendamine on jätkuvalt oluline Euroopa poolaasta poliitiliste prioriteetide elluviimiseks, kuna kavades käsitletakse kõiki viimastel aastatel esitatud asjakohaseid riigipõhiseid soovitusi või märkimisväärset osa neist.

4 COM(2022) 780 final.
5 COM(2023) 62 final.
6 COM(2023) 168 final.

2019., 2020. ja 2022. aasta riigipõhised soovitused on jätkuvalt sama asjakohased ka taaste- ja vastupidavuskavade puhul, mida on läbi vaadatud, ajakohastatud või muudetud vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklitele 14, 18 ja 21.

(6) 27. veebruaril 2023 vastu võetud REPowerEU määruse[7] eesmärk on kiiresti kaotada ELi sõltuvus Venemaa fossiilkütuste impordist. See aitab tugevdada energiajulgeolekut ja mitmekesistada liidu energiavarustust ning edendada samal ajal taastuvate energiaallikate kasutuselevõttu, energiasalvestusvõimsust ja energiatõhusust. Määrus võimaldab liikmesriikidel lisada oma riiklikesse taaste- ja vastupidavuskavadesse uue REPowerEU peatüki, et rahastada olulisi reforme ja investeeringuid, mis aitavad saavutada REPowerEU eesmärke. Samuti aitavad need suurendada ELi nullnetotööstuse konkurentsivõimet, nagu on kirjeldatud rohelise kokkuleppe tööstuskavas kliimaneutraalsuse ajastuks, ja käsitleda energiaalaseid riigipõhiseid soovitusi, mis esitati liikmesriikidele 2022. aastal ja esitatakse neile vajaduse korral ka 2023. aastal. REPowerEU määrusega kehtestatakse uus tagastamatu rahalise toetuse kategooria, mille kaudu saavad liikmesriigid rahastada taaste- ja vastupidavuskavade raames uusi energiaga seotud reforme ja investeeringuid.

(7) 8. märtsil 2023 võttis komisjon vastu teatise, milles esitatakse eelarvepoliitika suunised 2024. aastaks. Selle eesmärk on toetada liikmesriike stabiilsus- ja lähenemisprogrammide koostamisel ning seeläbi tugevdada poliitika koordineerimist[8]. Komisjon tuletas meelde, et stabiilsuse ja kasvu pakti üldise vabastusklausli kohaldamine lõpetatakse 2023. aasta lõpus. Komisjon kutsus üles kohaldama 2023.–2024. aastal eelarvepoliitikat, mis tagab võla jätkusuutlikkuse keskpikas perspektiivis ja suurendab kestlikul viisil potentsiaalset majanduskasvu. Liikmesriike kutsuti üles määrama oma 2023. aasta stabiilsus- ja lähenemisprogrammides kindlaks, kuidas eelarvekavadega tagatakse keskpikas perspektiivis eelarvepuudujäägi kontrollväärtuse (3 % SKPst) järgimine ning võla usutav ja pidev vähendamine või selle hoidmine usaldusväärsel tasemel. Komisjon kutsus liikmesriike üles kaotama järk-järgult riiklikud eelarvemeetmed, mis on kehtestatud kodumajapidamiste ja ettevõtete kaitsmiseks energiahinnašoki eest, ja alustama kõige vähem suunatud meetmetest. Komisjon märkis, et kui uue energiahinnasurve tõttu on vaja toetusmeetmeid pikendada, peaksid liikmesriikide sellised meetmed olema varasemast palju paremini suunatud haavatavatele kodumajapidamistele ja ettevõtetele. Komisjon pani ette, et eelarvesoovitused tuleks kvantifitseerida ja diferentseerida ning sõnastada esmaste netokulude alusel, nagu on kavandatud teatises ELi majanduse juhtimise raamistiku reformimise suuniste kohta[9]. Komisjon soovitas, et kõik liikmesriigid peaksid jätkama riiklikult rahastatavaid investeeringuid ning tagama taaste- ja vastupidavusrahastu ning muude ELi vahendite tõhusa kasutamise, eelkõige seoses rohe- ja digipöördega ning vastupidavuseesmärkidega. Komisjon märkis, et teeb nõukogule ettepaneku, et ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlused algatataks olemasolevate õigusnormide kohaselt 2024. aasta kevadel 2023. aasta tulemuste põhjal.

(8) 26. aprillil 2023 esitas komisjon seadusandlikud ettepanekud ELi majandusjuhtimise eeskirjade põhjalikuks reformimiseks. Ettepanekute põhieesmärk on parandada

---

7 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. veebruari 2023. aasta määrus (EL) 2023/435, millega muudetakse määrust (EL) 2021/241 riiklike taaste- ja vastupidavuskavade REPowerEU peatükkide osas ning määrusi (EL) nr 1303/2013, (EL) 2021/1060 ja (EL) 2021/1755 ning direktiivi 2003/87/EÜ (ELT L 63, 28.2.2023, lk 1).

8 COM(2023) 141 final.

9 COM(2022) 583 final.

valitsemissektori võla jätkusuutlikkust ning edendada reformide ja investeeringute kaudu kõigis liikmesriikides kestlikku ja kaasavat majanduskasvu. Ettepanekutega soovitakse anda liikmesriikidele suurem kontroll keskpika perioodi kavade koostamise üle, kuid kehtestada ka rangem nõuete täitmise tagamise kord tagamaks, et liikmesriigid täidavad oma keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavades võetud kohustusi. Eesmärk on viia seadusandlik töö lõpule 2023. aastal.

(9) 30. aprillil 2021 esitas Kreeka vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 18 lõikele 1 komisjonile oma riikliku taaste- ja vastupidavuskava. Komisjon hindas määruse (EL) 2021/241 artikli 19 kohaselt taaste- ja vastupidavuskava asjakohasust, tulemuslikkust, tõhusust ja sidusust kooskõlas kõnealuse määruse V lisas esitatud hindamissuunistega. 13. juulil 2021 võttis nõukogu vastu otsuse Kreeka taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta[10]. Osamaksete tegemine sõltub komisjoni otsusest, mis on tehtud vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 24 lõikele 5 selle kohta, et Kreeka on rahuldavalt täitnud nõukogu rakendusotsuses sätestatud asjakohased eesmärgid ja sihid. Rahuldav täitmine eeldab, et varem saavutatud eesmärke ja sihte ei ole tagasi pööratud.

(10) 2. mail 2023 esitas Kreeka kooskõlas määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 4 lõikega 1 oma 2023. aasta riikliku reformikava ja 29. aprillil 2023 oma 2023. aasta stabiilsusprogrammi. Selleks et võtta arvesse kõnealuste dokumentide omavahelisi seoseid, hinnati neid koos. Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklile 27 kajastab 2023. aasta riiklik reformikava ka Kreeka kaks korda aastas esitatavat aruannet taaste- ja vastupidavuskava täitmisel tehtud edusammude kohta.

(11) 24. mail 2023 avaldas komisjon Kreeka kohta 2023. aasta riigiaruande[11]. Selles hinnati Kreeka edusamme nõukogu poolt aastatel 2019–2022 vastu võetud asjaomaste riigipõhiste soovituste järgimisel ning tehti kokkuvõte sellest, kuidas Kreeka on taaste- ja vastupidavuskava rakendanud. Selle analüüsi põhjal tehti riigiaruandes kindlaks puudused seoses probleemidega, mida taaste- ja vastupidavuskavas ei käsitleta või käsitletakse ainult osaliselt, ning uute ja esilekerkivate probleemidega. Samuti hinnati Kreeka edusamme Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamisel ning ELi peamiste tööhõive, oskuste ja vaesuse vähendamise eesmärkide ning ÜRO kestliku arengu eesmärkide saavutamisel.

(12) Komisjon tegi määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 5 alusel Kreeka kohta põhjaliku analüüsi ja avaldas selle tulemused 24. mail 2023[12]. Komisjon jõudis järeldusele, et Kreekas esineb ülemäärane makromajanduslik tasakaalustamatus. Eelkõige on vähenenud valitsemissektori suure võla ja viivislaenude suure osakaaluga seotud haavatavused suure töötuse määra kontekstis, kuid riigi välispositsioon on halvenenud. Peamine mure on see, et hoolimata turismitulu taastumisest suurenes jooksevkonto puudujääk 2022. aastal märkimisväärselt. Kuigi prognoositakse, et see väheneb mõnevõrra käesoleval ja järgmisel aastal, peaks jooksevkonto puudujääk jääma tunduvalt kõrgemale tasemest, mis aitaks tagada rahvusvahelise netoinvesteerimispositsiooni püsiva paranemise. Kuigi Kreeka valitsemissektori võla suhe SKPsse on endiselt ELi suurim, kahanes see 2022. aastal tänu tugevale SKP nominaalkasvule märkimisväärselt ning peaks 2023. ja 2024. aastal veelgi vähenema.

---

10 Nõukogu 13. juuli 2021. aasta rakendusotsus Kreeka taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta (ST 10152/21; ST 10152/21 ADD 1).

11 SWD(2023) 608 final.

12 SWD(2023) 631 final.

Viivislaenude maht vähenes eelmisel aastal järsult tänu varasematel aastatel tehtud ulatuslikele kärbetele, kuid see on endiselt suur ja kahjustab jätkuvalt pankade kasumlikkust ja nende laenuandmisvõimet, mis omakorda pärsib kapitali suurendamist ja majanduse tootlikkuse kasvu. Poliitikameetmed on aidanud vähendada tasakaalustamatust ning taaste- ja vastupidavuskava rakendamine on hea võimalus kõrvaldada allesjäänud struktuursed puudused. Siiski tuleks teha täiendavaid jõupingutusi, eelkõige selleks, et tagada maksebilansi paranemine ja viivislaenude jätkuv vähenemine, sealhulgas võlgade tõhusama sissenõudmise ja teiseste viivislaenude turu parandamise kaudu.

(13) Eurostati kinnitatud andmete põhjal[13] vähenes Kreeka valitsemissektori eelarvepuudujääk 7,1 %-lt SKPst 2021. aastal 2,3 %-le SKPst 2022. aastal, samas kui valitsemissektori võlg vähenes 194,6 %-lt SKPst 2021. aasta lõpus 171,3 %-le SKPst 2022. aasta lõpus.

(14) Valitsemissektori eelarvepositsiooni on mõjutanud eelarvepoliitilised meetmed, mis on võetud energiahindade tõusu majandusliku ja sotsiaalse mõju leevendamiseks. 2022. aastal hõlmasid sellised kulusid suurendavad meetmed elektritoetusi kodumajapidamistele ja ettevõtjatele ning täiendavaid sotsiaalhüvitisi haavatavatele kodumajapidamistele. Kõnealuste meetmetega seotud kulusid aitasid osaliselt tasakaalustada energiatootjate ja -tarnijate juhuslikule kasumile kehtestatud uued maksud, nimelt elektritootjatele kehtestatud hinnalagi ja energiatootjate ootamatutele tuludele kehtestatud erakorraline maks, mida kohaldati alates 2021. aasta oktoobrist kuni 2022. aasta juunini. Komisjoni hinnangul oli nende meetmete eelarveline netokulu 2022. aastal 2,5 % SKPst. Samal ajal vähenesid COVID-19 ajutiste erakorraliste meetmete hinnangulised kulud 2021. aasta 6,5 %-lt SKPst 2022. aastal 1,5 %-le SKPst.

(15) 18. juunil 2021 soovitas nõukogu Kreekal[14] kasutada 2022. aastal taaste- ja vastupidavusrahastut täiendavate investeeringute rahastamiseks, et toetada majanduse taastumist, järgides samal ajal usaldusväärset eelarvepoliitikat. Lisaks peaks Kreeka säilitama riiklikult rahastatavad investeeringud.

(16) Komisjoni hinnangul oli eelarvepoliitika[15] 2022. aastal toetav (–1,0 % SKPst). Nagu nõukogu soovitas, jätkas Kreeka majanduse taastamise toetamist taaste- ja vastupidavusrahastust rahastatavate investeeringutega. Taaste- ja vastupidavusrahastu toetustest ja muudest ELi vahenditest rahastatud kulude maht oli 2022. aastal 2,1 % SKPst (2021. aastal 2,6 % SKPst). Taaste- ja vastupidavusrahastu toetustest ja muudest ELi fondidest rahastatavate kulude vähenemine 2022. aastal oli tingitud sellest, et eelmise programmitöö perioodi projektid hakkasid järk-järgult lõpule jõudma, kuid uue programmitöö perioodiga seotud investeeringud ei ole veel hoogu sisse saanud. Riiklikult rahastatavad investeeringud andsid eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse 0,6 protsendipunkti[16]. Seega säilitas Kreeka riiklikult rahastatavad

---

13 Eurostat-Euro Indicators, 47/2023, 21.4.2023.

14 Nõukogu 18. juuni 2021. aasta soovitus, millega esitatakse nõukogu arvamus Kreeka 2021. aasta stabiilsusprogrammi kohta (ELT C 304, 29.7.2021, lk 33).

15 Eelarvepoliitikat mõõdetakse esmaste kulude (ilma kaalutlusõiguse alusel võetud tulumeetmeteta) muutusena keskpika perioodi potentsiaalse majanduskasvu suhtes, jättes välja COVID-19 kriisiga seotud ajutised erakorralised meetmed, kuid võttes arvesse taaste- ja vastupidavusrahastu tagastamatute toetuste ja muude ELi vahenditega rahastatavaid kulusid. Üksikasjalikum teave on esitatud eelarvestatistikatabelite tekstikastis 1.

16 Muud riiklikult rahastatavad kapitalikulud peaksid andma neutraalse panuse 0,0 protsendipunkti SKPst.

investeeringud, nagu on soovitanud nõukogu. Samal ajal andis riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasv (ilma uute tulumeetmeteta) eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse 0,6 protsendipunkti. See märkimisväärne ekspansiivne panus hõlmas energiahindade tõusu majandusliku ja sotsiaalse mõju leevendamiseks võetavate eelarvepoliitiliste meetmete (täiendav eelarveline netokulu 2 % SKPst) täiendavat mõju. Seega piiras Kreeka piisavalt riiklikult rahastatavate jooksvate kulude kasvu.

(17) Stabiilsusprogrammi eelarveprognooside aluseks olev makromajanduslik stsenaarium on 2023. aastal realistlik ja edaspidi optimistlik. Valitsuse prognoosi kohaselt kasvab reaalne SKP 2023. aastal 2,3 % ja 2024. aastal 3 %. Komisjoni 2023. aasta kevadprognoosi kohaselt on SKP reaalkasv 2023. aastal suurem (2,4 %) ja 2024. aastal väiksem 1,9 %, mis on peamiselt tingitud erinevustest investeerimistegevusega seotud eelduste ja välissektori panuse vahel. 2023. aasta stabiilsusprogrammis prognoositakse suuremat kapitali kogumahutust põhivarasse, eriti 2024. aastal, ning komisjon eeldab, et kaupade import jääb ametiasutuste prognoositust suuremaks.

(18) Valitsus prognoosib oma 2023. aasta stabiilsusprogrammis, et valitsemissektori eelarve puudujääk väheneb 2023. aastal 1,8 %-le SKPst. Puudujäägi vähenemine 2023. aastal kajastab peamiselt pandeemiaga seotud eelarvemeetmete järkjärgulist kaotamist, energiaalaste meetmetega seotud kulude vähenemist ning majanduskasvust tulenevat tulude suurenemist. Programmi kohaselt peaks valitsemissektori võla suhe SKPsse vähenema 171,3 %-lt SKPst 2022. aasta lõpus 162,6 %-le SKPst 2023. aasta lõpus. Komisjoni 2023. aasta kevadprognoosi kohaselt on valitsemissektori eelarvepuudujääk 2023. aastal 1,3 % SKPst. See on stabiilsusprogrammis prognoositud puudujäägist väiksem, eelkõige tänu makromajanduslikele eeldustele, mis lõid maksubaaside jaoks soodsamad arengusuundumused, sealhulgas muutused majanduskasvu struktuuris ja sotsiaalvaldkonna eelarvega seotud kulude vähenemine, mis on kooskõlas viimastel aastatel täheldatud süsteemse alakulutamisega. Komisjoni 2023. aasta kevadprognoosi kohaselt on valitsemissektori võla suhe SKPsse väiksem: 160,2 % 2023. aasta lõpuks. Erinevus tuleneb peamiselt suuremast SKP nominaalkasvust ja vähemal määral ka komisjoni prognoositust madalamast valitsemissektori eelarvepuudujäägist.

(19) 2023. aastal peaksid valitsemissektori eelarvepositsiooni jätkuvalt mõjutama eelarvemeetmed, mida on võetud energiahindade tõusu majandusliku ja sotsiaalse mõju leevendamiseks. Need hõlmavad 2022. aastast pikendatud meetmeid (eelkõige kodumajapidamistele ja ettevõtetele makstavaid elektritoetusi). Kõnealuste meetmetega seotud kulusid aitavad ka edaspidi osaliselt tasakaalustada energiatarnijate juhuslikule kasumile kehtestatud maksud, nimelt elektritootjatele kehtestatud hinnalagi ja rafineerimistehaste solidaarsusmaks. Neid tulusid arvesse võttes on komisjoni 2023. aasta kevadprognoosi kohaselt toetusmeetmete eelarveline netokulu 2023. aastal 0,2 % SKPst[17]. Enamik 2023. aasta meetmetest ei näi olevat suunatud kõige haavatavamatele kodumajapidamistele või ettevõtetele ega säilita täielikult hinnasignaali energianõudluse vähendamiseks ja energiatõhususe suurendamiseks. Seepärast on suunatud toetusmeetmete summa, mida võetakse arvesse 2023. aastaks esitatud soovituse järgimise hindamisel, komisjoni 2023. aasta kevadprognoosi kohaselt 2023. aastal 0,1 % SKPst (võrreldes 0,5 %ga SKPst 2022. aastal). 2023. aasta

[17] See näitaja kajastab meetmete aastaste eelarvekulude taset, sealhulgas jooksvaid tulusid ja kulusid ning asjakohasel juhul kapitalikulumeetmeid.

valitsemissektori eelarvepositsiooni peaks toetama COVID-19 ajutiste erakorraliste meetmete järkjärguline kaotamine (1,5 % SKPst).

(20) 12. juulil 2022 soovitas nõukogu[18] Kreekal tagada 2023. aastal usaldusväärne eelarvepoliitika, eelkõige piirata riiklikult rahastatavate jooksvate kulude kasvu allapoole keskpika perioodi potentsiaalset SKP kasvu,[19] võttes arvesse jätkuvat ajutist ja suunatud toetust kodumajapidamistele ja ettevõtetele, kes on energiahindade tõusu suhtes kõige haavatavamad, ning Ukrainast põgenevatele inimestele. Samal ajal peaks Kreeka olema valmis kohandama jooksvaid kulutusi vastavalt muutuvale olukorrale. Samuti soovitati Kreekal suurendada avaliku sektori investeeringuid rohe- ja digipöördesse ning energiajulgeolekusse, võttes arvesse algatust „REPowerEU“, sealhulgas kasutades taaste- ja vastupidavusrahastut ning muid liidu vahendeid.

(21) Komisjoni 2023. aasta kevadprognoosi kohaselt on eelarvepoliitika 2023. aastal kiire inflatsiooni tingimustes neutraalne (–0,2 % SKPst). See järgneb 2022. aasta ekspansiivsele eelarvepoliitikale (–1,0 % SKPst). Riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasvul (ilma kaalutlusõigusel põhinevate tulumeetmeteta) peaks olema 2023. aastal üldisesse eelarvepoliitikasse pärssiv panus 0,3 % SKPst. Seega on riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude prognoositav kasv nõukogu soovitusega kooskõlas. Riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude prognoositav pärssiv panus on peamiselt tingitud sellest, et kodumajapidamistele ja ettevõtetele energiahindade muutustele reageerimiseks ette nähtud (suunatud ja suunamata) toetusmeetmete kulud on vähenenud (2,3 % SKPst). Riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasvu (ilma uute tulumeetmeteta) peamine põhjus on sotsiaalkulutuste suurenemine. Taaste- ja vastupidavusrahastu toetustest ja muudest ELi vahenditest rahastatavate kulude maht on 2023. aastal 2,5 % SKPst, samas kui riiklikult rahastatavad investeeringud annavad eelarvepoliitikasse neutraalse panuse 0,0 protsendipunkti[20]. Seega kavatseb Kreeka rahastada täiendavaid investeeringuid taaste- ja vastupidavusrahastust ja muudest ELi vahenditest ning säilitab prognoosi kohaselt riiklikult rahastatavaid investeeringuid. Kreeka kavatseb rahastada avaliku sektori investeeringuid rohe- ja digipöördesse ning energiajulgeolekusse, näiteks 8 000 elektrisõidukitele mõeldud üldkasutatava laadimispunkti paigaldamine olulisematesse linna- ja linnalähipiirkondadesse, avaliku halduse digitaliseerimine ja paremate elektriühenduste tagamine saartega.

(22) Stabiilsusprogrammi kohaselt peaks valitsemissektori eelarvepuudujääk 2024. aastal vähenema 0,8 %-le SKPst. Eelarvepuudujäägi vähenemine 2024. aastal tuleneb peamiselt ülejäänud energiatoetus- ja muude meetmete järkjärgulisest kaotamisest ning tulude suurenemisest tänu tugevale majanduskasvule. Programmis prognoositakse, et valitsemissektori võla suhe SKPsse väheneb 2024. aasta lõpuks 150,8 %ni. Prognoosi koostamise ajal teada olevate poliitikameetmete põhjal hinnatakse komisjoni 2023. aasta kevadprognoosis, et valitsemissektori eelarvepuudujääk on 2024. aastal 0,6 % SKPst. See on programmis prognoositud puudujäägist väiksem, mis on peamiselt tingitud sotsiaalvaldkonna eelarve täitmisega seotud eeldustest, eelkõige sotsiaaltoetustele ja pensionidele tehtavate kulutuste

[18] Nõukogu 12. juuli 2022. aasta soovitus, milles käsitletakse Kreeka riiklikku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Kreeka 2022. aasta stabiilsusprogrammi kohta (ELT C 334, 1.9.2022, lk 60).

[19] Komisjoni 2023. aasta kevadprognoosi kohaselt on Kreeka keskpika perioodi (kümne aasta keskmine) nominaalne potentsiaalne SKP kasv 2023. aastal hinnanguliselt 4,8 %.

[20] Muud riiklikult rahastatavad kapitalikulud peaksid andma ekspansiivse panuse 0,1 protsendipunkti SKPst.

vähenemisest. Komisjoni 2023. aasta kevadprognoosi kohaselt on valitsemissektori võla suhe SKPsse suurem: 154,5 % 2024. aasta lõpuks.

(23) Stabiilsusprogrammis nähakse ette kõigi energiatoetusmeetmete järkjärguline kaotamine 2024. aastal. Ka komisjon eeldab energiatoetusmeetmete täielikku järkjärgulist kaotamist 2024. aastal. See sõltub eeldusest, et energiahinnad ei tõuse uuesti.

(24) Nõukogu määrusega (EÜ) nr 1466/97 on seatud struktuurse eelarvepositsiooni iga-aastase parandamise sihtmärgiks 0,5 % SKPst keskpika perioodi eesmärgi suunas[21]. Võttes arvesse riigi rahanduse kestlikkusega seotud kaalutlusi,[22] oleks asjakohane parandada struktuurset eelarvepositsiooni 2024. aastal vähemalt 0,3 % SKPst. Struktuurse eelarvepositsiooni parandamiseks peaks riiklikult rahastatavate esmaste netokulude kasv[23] 2024. aastal jääma alla 2,6 %, nagu on kajastatud käesolevas soovituses. See aitab tugevdada ka välispositsiooni. Samal ajal tuleks ülejäänud energiatoetusmeetmed (komisjoni praeguse hinnangu kohaselt 0,2 % SKPst 2023. aastal) sõltuvalt energiaturu suundumustest järk-järgult kaotada, alustades kõige vähem suunatud meetmetest, ning sellest saadava kokkuhoiu arvel tuleks vähendada valitsemissektori eelarvepuudujääki.

(25) Eeldades, et poliitikat ei muudeta, prognoositakse komisjoni 2023. aasta kevadprognoosis, et riiklikult rahastatavad esmased netokulud kasvavad 2024. aastal 0,7 %, mis on soovitatud kasvumäärast vähem. Komisjoni prognoosis esitatud kohandus on suurem kui energiatoetusmeetmete täielikust järkjärgulisest kaotamisest tulenev kokkuhoid.

(26) Programmi kohaselt peaksid valitsemissektori investeeringud suurenema 4,8 %-lt SKPst 2023. aastal 5,4 %-le SKPst 2024. aastal. Investeeringute suurenemine kajastab riiklikult rahastatavate investeeringute pisut madalamat taset ning ELi poolt taaste- ja vastupidavusrahastu kaudu tehtavate investeeringute kasvu. Programmis osutatakse reformidele ja investeeringutele, mis peaksid aitama kaasa riigi rahanduse jätkusuutlikkusele ning kestlikule ja kaasavale majanduskasvule. See hõlmab suure lisandväärtusega investeeringuid ning rohe- ja digipöörde ning energiasüsteemi ümberkujundamisega seotud struktuurireforme, mis on samuti osa taaste- ja vastupidavuskavast.

(27) Stabiilsusprogrammis on esitatud keskpika perioodi eelarvekava aastani 2026. Programmi kohaselt peaks valitsemissektori eelarvepuudujääk järk-järgult vähenema 0,5 %-le SKPst 2025. aastal ja 0,1 %-le SKPst 2026. aastal. Valitsemissektori eelarvepuudujääk peaks seega kavakohaselt jääma programmiperioodi jooksul alla 3 % SKPst. Programmi kohaselt peaks valitsemissektori võla suhe SKPsse vähenema 150,8 %-lt SKPst 2024. aasta lõpus 135,2 %-le SKPst 2026. aasta lõpus.

---

21 Vt nõukogu määruse (EÜ) nr 1466/97 artikkel 5, milles nõutakse kohandamist rohkem kui 0,5 % SKPst ka liikmesriikide puhul, kelle valitsemissektori võlg ületab 60 % SKPst või kelle võla jätkusuutlikkusega seotud riskid on suuremad.

22 Komisjoni hinnangul ei pea Kreeka struktuurse esmase eelarvepositsiooni suhe SKPsse paranema, et saavutada võla usutav vähenemine keskpikas perspektiivis. See hinnang põhines komisjoni 2022. aasta sügisprognoosil. Selle hinnangu lähtepunktiks olid 2024. aastaks prognoositud valitsemissektori eelarvepuudujääk ja võlg, mille puhul eeldati energiatoetusmeetmete kaotamist 2024. aastal.

23 Esmased netokulud on riiklikult rahastatavad kulud ilma kaalutlusõigusel põhinevate tulumeetmeteta ning need ei hõlma intressikulusid ega tsüklilisi töötuskulusid.

(28) Lähtuvalt parimatest tavadest ning taaste- ja vastupidavuskava raames tehtud reformidest, võivad investeerimispuudujääki aidata lahendada Kreeka maksupoliitika raamistikus tehtavad muudatused. Täpsemalt võib maksu eelotsuste süsteemi kasutuselevõtt suurendada õiguskindlust investorite jaoks ning toetada maksusüsteemi lihtsustamiseks võetavaid meetmeid. Maksusüsteemi läbivaatamine võib aidata suurendada ka füüsilisest isikust ettevõtjate maksubaasi ja toetada investeeringuid. Maksukuulekust saaks parandada, laiendades elektrooniliste maksete kohaldamist ja kasutades varasemast rohkem elektroonilistest maksetest pärinevat teavet, võttes eelkõige arvesse hiljutisi tõendeid selle kohta, et lõhe tuludeklaratsioonis näidatud madalate sissetulekute ja füüsilisest isikust ettevõtjate käibe ilmselge kiire kasvu vahel on üha suurenenud. Eelkõige tuleks paremini ära kasutada teavet, mis pärineb teatavasse sihtrühma kuuluvate kutsealade esindajatele tehtavatest elektroonilistest maksetest. Selle eesmärgi saavutamisele peaks muu hulgas kaasa aitama avaliku sektori tulude sõltumatus asutuses praegu käimasolev digipööre. Samas on oluline asjaomase asutuse sõltumatust oma personali- ja IT-taristu haldamisel veelgi suurendada, võttes arvesse kogu maailma maksusüsteemide ees seisvaid probleeme.

(29) Kreeka on jätkuvalt võtnud meetmeid oma avaliku halduse ajakohastamiseks, kuid tema üldine tulemuslikkus jätab endiselt soovida. Pärast 2010. aastat tehtud suuri kohandusi on avaliku halduse maht ja kulud viidud üldjoontes vastavusse ELi keskmisega. Kreeka palgakulud püsisid 2022. aastal stabiilsena (10,8 % SKPst), mis on veidi kõrgem ELi keskmisest (10,2 % SKPst). Nende saavutuste kinnistamiseks on oluline jätkata ühtse palgaastmestiku kohaldamist ja säilitada praegune töötajate arv, järgides alaliste töötajate puhul ainult lahkuva töötaja asemele uue töötaja värbamise põhimõtet ning 2022. aastal ajutiste töötajate arvule kehtestatud ülempiiri. Taaste- ja vastupidavuskava sisaldab meetmeid, mille eesmärk on suurendada avaliku halduse tulemuslikkust, keskendudes eelkõige digiteenuste täiustamisele. Samas ei ole endiselt suudetud lahendada kõrgelt kvalifitseeritud töötajate ligimeelitamise ja säilitamisega seotud küsimusi. Probleemi lahendamiseks võiks rakendada struktuurset lähemist, võttes kasutusele konkreetsete tööülesannete ja/või asutuste jaoks mõeldud sihtotstarbelised/täiendavad palgaastmestikud ning konkreetse hüvitiste süsteemi, mis on uue personalijuhtimise süsteemi lahutamatu osa, tagades samas ühtse palgaastmestiku terviklikkuse ja palgakulude üldmahu.

(30) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile b ja V lisa kriteeriumile 2.2 sisaldab taaste- ja vastupidavuskava ulatuslikke üksteist vastastikku tugevdavaid reforme ja investeeringuid, mis tuleb rakendada 2026. aastaks. Kreeka taaste- ja vastupidavuskava rakendamine on seni hästi edenenud. Tulevikus on oluline säilitada rakendamise tempo. Kreeka esitas tagastamatu rahalise toetuse saamiseks kolm taotlust[24] ja laenutoetuse saamiseks kaks taotlust, mis vastasid kava 85 vaheeesmärgile ja sihile. Praeguseks on Kreekale tehtud väljamakseid kokku 7 126 miljoni euro ulatuses[25]. Kreeka teatas 29. märtsil 2023 vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 14 lõikele 6 oma kavatsusest taotleda taaste- ja vastupidavusrahastust 5 000 miljoni euro ulatuses täiendavat laenutoetust. Kreeka on kindlalt alustanud oma kava rakendamist ning loonud juhtimis- ja kontrollisüsteemi, et jälgida ja koordineerida reformide ja investeeringute õigeaegset lõpuleviimist. Edaspidi on

[24] 16. mail 2023 esitas Kreeka toetuse saamiseks oma kolmanda maksetaotluse, mille hindamist komisjon ei ole veel lõpule viinud.

[25] Tagastamatu rahalise toetusena (v.a eelmaksed) on välja makstud 3 436 miljonit eurot ja laenutoetusena (v.a eelmaksed) 3 690 miljonit eurot.

oluline neid jõupingutusi jätkata ja tõhustada, võttes arvesse rakendamist nõudvate reformide ja investeeringute suurt hulka ning eelkõige seda, et paljudel juhtudel on nende lõpuleviimiseks vaja õigeaegselt teha mitmesuguseid ettevalmistusi, sealhulgas korraldada riigihankemenetlusi. Kava jätkuva rakendamise käigus on väga oluline määratud rakendusasutuste, sealhulgas piirkondlike ja kohalike haldusasutuste haldus- ja rakendamisvõimekus. Uue REPowerEU peatüki kiire lisamine taaste- ja vastupidavuskavasse võimaldab rahastada täiendavaid reforme ja investeeringuid, et toetada Kreeka strateegilisi eesmärke energia ja rohepöörde vallas. Kohalike ja piirkondlike omavalitsuste, sotsiaalpartnerite ja muude asjaomaste sidusrühmade süstemaatiline ja tulemuslik kaasamine on jätkuvalt oluline taaste- ja vastupidavuskava ning üleüldise majandus- ja tööhõivepoliitika edukaks rakendamiseks, et tagada laialdane isevastutus üldise poliitilise tegevuskava eest.

(31) Komisjon kiitis 2022. aastal heaks kõik Kreeka ühtekuuluvuspoliitika programmidokumendid. Ühtekuuluvuspoliitika programmide kiire rakendamine vastastikuses täiendavuses ja koostoimes taaste- ja vastupidavuskavaga, sealhulgas REPowerEU peatükiga, on esmatähtis, et viia Kreekas ellu rohe- ja digipööre, suurendada majanduslikku ja sotsiaalset vastupanuvõimet ning tagada tasakaalustatud territoriaalne areng.

(32) Lisaks taaste- ja vastupidavuskavas käsitletud majanduslikele ja sotsiaalsetele probleemidele seisab Kreeka silmitsi mitmete muude probleemidega, mis on seotud tervishoiu ja pikaajalise hoolduse, katastriüksuste kaardistamise, energiapoliitika ja rohepöördega.

(33) Kui Kreeka avaliku sektori kulutused tervishoiule jäävad alla ELi keskmise, siis patsientide omaosalus osakaaluna SKPst on ELis suuruselt teine. Tervishoiusüsteem on endiselt haiglakeskne ning raviteenustega seotud kulude puhul keskendutakse haiglaravile. Lisaks on Kreeka avaliku sektori poolt ravimitele tehtavate kulutuste osakaal SKPst kõikide teiste liikmesriikide omast kõrgem. Avaliku sektori kulutused pikaajalisele ja ennetavale hooldusele on oluliselt alla ELi keskmise, lisaks puudub Kreekal riiklik ja laiaulatuslik pikaajalise hoolduse strateegia. Selle probleemi lahendamiseks rakendab Kreeka hiljuti kasutusele võetud esmatasandi tervishoiusüsteemi, et vähendada sõltuvust haiglaravist ning tõhustada tervishoiutoodete ja -teenuste kättesaadavust. Esmatasandi tervishoiureformi täielikku elluviimist takistab perearstide puudus. Perearste on liiga vähe, et katta kogu elanikkonda. Piisavat katvust on vaja selleks, et võtta täielikult kasutusele tõhus ja terviklik väravahisüsteem, mis peaks kehtima hakkama alates 1. septembrist 2023. Sel puhul on oluline kasutada tugevamaid stiimuleid perearstide arvu suurendamiseks, et katta kogu elanikkond ning kanda kõik elanikud registrisse, et tagada neile piisav ja võrdne juurdepääs tervishoiule.

(34) Riikliku katastri (pikaajaline projekt) lõpuleviimine aitab Kreeka ärikliimat veelgi parandada. 2023. aasta mai lõpuks oli 71 % katastriüksuste kaardistamisest lõpule viidud, lisaks oli 25 % katastriüksuste puhul kogutud kinnisvara omandiõigust tõendavaid dokumente, mida praegu veel töödeldakse. Omandiõigust tõendavate dokumentide töötlemine on kavas lõpule viia 2023. aasta lõpuks ja see tähendab, et kataster peaks olema koostatud. Uue asutuse „Hellenic Cadastre“ haldusalasse ülemineku ajal peaksid olema avatud ja tegutsemisvalmis 12 katastribürood ja 49 filiaali. Kreeka katastril on kavas kodanikele osutatavad teenused täielikult digitaliseerida ning praegu antakse taaste- ja vastupidavusrahastust toetust selleks, et digiteerida kõik kinnisvara omandiõiguse registreeringud ja seda tõendavad dokumendid, mis on praegu veel paberkandjal.

(35) Vaatamata Kreeka poolt energiakriisi ajal tehtud jõupingutustele sõltub riik endiselt suurel määral fossiilkütustest, kusjuures nafta osakaal Kreeka energiaallikate jaotuses oli 2021. aastal 52 % ja gaasi oma 24 %. Selleks et kiirendada CO_2 heite vähendamiseks tehtavaid jõupingutusi, tuleks jätkuvalt rakendada mitmeid meetmeid, mis tuginevad Kreeka taaste- ja vastupidavuskavas käsitletud investeeringutele ja reformidele ning lähevad neist kaugemale. Kreeka võiks kiirendada taastuvenergia ulatuslikumat kasutuselevõttu, luues ja täiendades õigusraamistikke, et edendada taastuvallikatest toodetud vesiniku taristu ja avamere tuuleenergia kasutuselevõttu. Täiendavaid jõupingutusi on vaja selleks, et kiirendada biometaani käsitleva õigusliku ja reguleeriva raamistiku väljatöötamist ning muuta kestliku biometaani olemasolev potentsiaal tegelikuks tootmisvõimsuseks, mis aitaks vähendada maagaasi importi.

(36) Kuna elektrivõrku integreeritakse üha rohkem taastuvaid energiaallikaid, on selle tasakaalu tagamiseks vaja täiendavalt investeerida hoiustamisvõimsuse ja võrgu läbilaskevõime suurendamisse. Ühised tasustamiskavad ja selliste süsteemide edendamine, mis võimaldavad energiat salvestada arvestist tarbija pool, võivad oluliselt kiirendada hoiustamisvõimsuse õigeaegset ja töökindlat laiendamist. Selleks, et vältida vajadust kehtestada taastuvatele energiaallikatele piiranguid, võiks luua täiendavaid elektriühendusi naaberriikidega. Seoses taastuvate energiaallikate edasise kasutuselevõtuga on oluline täielikult jõustada 2022. aastal vastu võetud uus õigusraamistik, mis lihtsustab ja kiirendab taastuvenergia ja salvestusprojektide litsentsimismenetlust. Lisaks võiksid omatarbimise kavad, seahulgas täiendavad toetused akudega solaar-fotoelektriliste süsteemide paigaldamiseks, ja energiakogukondade tegevuse edendamine taastuvenergia kasutuselevõtu sotsiaalselt vastuvõetavamaks muuta.

(37) Kreeka võiks laiendada ka olemasolevate energiasäästumeetmete kohaldamisala, seada nende puhul kõrgemaid eesmärke ja vähendada energiaostuvõimetuse kõrget taset. 2022. aasta augustist kuni 2023. aasta märtsini vähenes Kreekas maagaasi tarbimine võrreldes eelneva viie aasta sama perioodi keskmise gaasitarbimisega 22 %, st rohkem, kui oli seatud eesmärgiks (15 %). Kreeka võiks jätkata jõupingutusi gaasinõudluse ajutiseks vähendamiseks kuni 31. märtsini 2024[26].

(38) Uute rahastamisvahendite, näiteks energiatõhususe enampakkumiste kasutuselevõtt võiks olemasolevaid renoveerimist toetavaid programme energiaostuvõimetutele kodumajapidamiste jaoks kättesaadavamaks muuta. Kreekas on arukate arvestite osakaal ELi keskmisest palju väiksem (3 % võrreldes 54 %ga, 2021. aasta andmed) ja seda võiks suurendada, pakkudes tarbijatele võimalust turul aktiivselt osaleda ja toetada tarbimiskaja. Lisaks on sellistel konkreetsetel sektoritel nagu transport ja vesi märkimisväärne energiasäästupotentsiaal, kuna nende sõltuvus naftast on ikka veel väga suur.

(39) Tööjõu- ja oskuste nappus rohepöörde jaoks olulistes sektorites ja kutsealadel, sealhulgas nullnetotehnoloogiate väljatöötamine, kasutuselevõtt ja hooldamine, tekitab probleeme üleminekul kasvuhoonegaaside nullnetoheitega majandusele. Kvaliteetsed haridus- ja koolitussüsteemid, mis vastavad tööturu muutuvatele vajadustele, ning sihipärased täiend- ja ümberõppe meetmed on esmatähtsad, et vähendada oskuste nappust ning edendada töötajate kaasamist ja üleminekut. Kasutamata tööjõupakkumise rakendamiseks peavad need meetmed olema kättesaadavad eelkõige rohepöördest enim mõjutatud üksikisikutele ning sektorites ja piirkondades. Kreekas

[26] Nõukogu määrus (EL) 2022/1369 ja nõukogu määrus (EL) 2023/706.

on rohepöörde jaoks vajalike kutseoskuste nappus praegu kõige ilmsem ehitussektoris, mis on rohepöörde jaoks väga oluline, ning konkreetsete kutsealade, sealhulgas torulukkseppade, torupaigaldajate ja elektrikute puhul. Lisaks on veel ruumi võtta täiendavaid meetmeid noorte ja naiste tööalase konkurentsivõime suurendamiseks. Riiklike tööturuasutuste haldussuutlikkuse suurendamine ja individuaalse lähenemisviisi laialdasem kasutuselevõtt tööotsijate suhtes võib parandada nende rühmade tööhõivetulemusi ning toetada sujuvat ja õiglast üleminekut.

(40) Võttes arvesse komisjoni hinnangut, on nõukogu 2023. aasta stabiilsusprogrammi läbi vaadanud ja tema arvamus[27] kajastub allpool esitatud soovituses 1.

(41) Arvestades euroala liikmesriikide majanduse tihedat seotust ning nende ühist panust majandus- ja rahaliidu toimimisse, soovitas nõukogu euroala liikmesriikidel võtta meetmeid, sealhulgas oma taaste- ja vastupidavuskavade kaudu, et i) tagada võla jätkusuutlikkus ja hoiduda 2023. aastal kogunõudluse laiapõhjalisest toetamisest, suunata paremini kõrgete energiahindade mõju leevendamiseks võetavaid eelarvemeetmeid ning kaaluda asjakohaseid viise toetuse lõpetamiseks, kui energiahinnasurve väheneb; ii) säilitada suured avaliku sektori investeeringud ja edendada erainvesteeringuid, et toetada rohe- ja digipööret; iii) toetada palgasuundumusi, mis leevendavad ostujõu vähenemist, piirates samal ajal teisest mõju inflatsioonile, tõhustada veelgi aktiivset tööturupoliitikat ja leevendada oskuste nappust; iv) parandada ettevõtluskeskkonda ja tagada, et energiatoetus ettevõtetele on kulutõhus, ajutine, suunatud elujõulistele ettevõtetele ja säilitab stiimulid rohepöördeks, ning v) säilitada makromajanduslik finantsstabiilsus ja jälgida riske, jätkates samal ajal tööd pangandusliidu väljakujundamiseks, Kreeka puhul aitavad soovitused 1, 2, 3 ja 4 rakendada esimest, teist, kolmandat, neljandat ja viiendat euroala käsitlevat soovitust.

(42) Võttes arvesse komisjoni põhjalikku analüüsi ja kõnealust hindamist, on nõukogu 2023. aasta riikliku reformikava ja 2023. aasta stabiilsusprogrammi läbi vaadanud. Määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 6 alusel antud nõukogu soovitused kajastuvad allpool esitatud soovituses 1. Soovituses 1 osutatud poliitika aitab vähendada valitsemissektori võla, välispositsiooni ja viivislaenudega seotud haavatavust. Soovitus 2 aitab kaasa soovituse 1 täitmisele. Soovituses 1 osutatud poliitika aitab vähendada tasakaalustamatust ja rakendada soovitust euroala kohta kooskõlas põhjendusega 41,

SOOVITAB Kreekal võtta 2023. ja 2024. aastal järgmisi meetmeid.

1. Kaotada kehtivad energiatoetusmeetmed 2023. aasta lõpuks ja kasutada sellest tulenevat kokkuhoidu valitsemissektori eelarvepuudujäägi vähendamiseks. Kui energiahindade uue tõusu tõttu on vaja toetusmeetmeid, tagada, et need on suunatud haavatavate kodumajapidamiste ja ettevõtete kaitsmisele, on eelarve seisukohast vastuvõetava maksumusega ning säilitavad stiimulid energiasäästuks.

   Tagada usaldusväärne eelarvepoliitika, eelkõige piirates riiklikult rahastatavate esmaste netokulude nominaalset kasvu 2024. aastal kuni 2,6 %ni.

[27] Vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 5 lõikele 2 ja artikli 9 lõikele 2.

Säilitada riiklikult rahastatavad avaliku sektori investeeringud ning tagada taaste- ja vastupidavusrahastu toetuste ja muude ELi vahendite tulemuslik kasutuselevõtt, eelkõige rohe- ja digipöörde edendamiseks.

Jätkata pärast 2024. aastat keskpika perioodi eelarvestrateegia rakendamist, mis hõlmab järkjärgulist ja kestlikku konsolideerimist koos investeeringute ja reformidega, mis soodustavad hoogsamat kestlikku majanduskasvu, et saavutada keskpikas perspektiivis usaldusväärne eelarveposition.

Taaste- ja vastupidavuskava raames tehtud reformidele tuginedes muuta maksusüsteem investeerimissõbralikumaks, võttes kasutusele eelotsuste süsteemi, laiendada maksubaasi, sealhulgas vaadata läbi füüsilisest isikust ettevõtjate praegune maksustruktuur, ning parandada maksukuulekust, laiendades elektrooniliste maksete kasutamist. Säilitada ja suurendada maksuameti autonoomiat, laiendades selle volitusi infosüsteemide ja inimressursside arendamiseks ja haldamiseks. Kindlustada avaliku halduse tõhusus, tagades, et see suudab meelitada ligi õigeid oskusi ja säilitades järjepidevuse ühtse palgaastmestiku abil. Jätkata viivislaenude vähendamist ja veelgi parandada teiseste viivislaenude turu toimimist.

2. Säilitada taaste- ja vastupidavuskava järjepideva rakendamise tempo ning viia kiiresti lõpule REPowerEU peatüki koostamine, et alustada selle rakendamist. Tagada kava suurust silmas pidades ka edaspidi piisav haldussuutlikkus. Jätkata ühtekuuluvuspoliitika programmide kiiret rakendamist täielikus vastastikuses täiendavuses ja koostoimes taaste- ja vastupidavuskavaga.

3. Tagada piisav ja võrdne juurdepääs tervishoiuteenustele, viia lõpule esmatasandi tervishoiu raamistiku kasutuselevõtt ja rakendada tugevamad stiimulid piisava arvu perearstide töölevõtmiseks, et katta kogu elanikkond ja see registrisse kanda. Rakendada katastrireform, viies lõpule katastriüksuste kaardistamise ning Kreeka katastriameti loomise ja tagades selle toimimise.

4. Vähendada sõltuvust fossiilkütustest ja veelgi kiirendada tarneteede mitmekesistamist. Veelgi laiendada taastuvenergia kasutuselevõttu, viies lõpule ja jõustades lubade andmise menetluse ja avamere tuuleparkidega seotud uued õigusraamistikud, laiendades elektrivõrku ja suurendades salvestusvõimsust, edendades taastuvenergia detsentraliseeritud tootmist ning kehtestades õigusraamistiku taastuvallikatest toodetud vesiniku ja biometaani tootmiseks. Kiiremini rakendada energiatõhusust parandavaid meetmeid, sealhulgas energiaostuvõimetutele kodumajapidamistele mõeldud sihipäraseid meetmeid ja arukate arvestite paigaldamisega seotud meetmeid, ning suurendada poliitilisi jõupingutusi rohepöördeks vajalike oskuste pakkumiseks ja omandamiseks. Toetada CO_2 heite vähendamist transpordisektoris, eelkõige edendades elektrisõidukite kasutuselevõttu.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja